

Lovforslag nr. L 110

Folketinget 2013-14

Fremsat den 15. januar 2014 af økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Det Centrale Personregister

(Tildeling af nyt personnummer i særlige tilfælde i forbindelse med identitetsmisbrug samt ophævelse af markeringer i CPR om forskerbeskyttelse)

§ 1

I lov om Det Centrale Personregister, jf. lovbekendtgørelse nr. 5 af 9. januar 2013, som ændret ved § 10 i lov nr. 494 af 21. maj 2013 og § 1 i lov nr. 622 af 12. juni 2013, foretages følgende ændringer:

1. I § 3 indsættes efter stk. 5 som nyt stykke:

»Stk. 6. Økonomi- og Indenrigsministeriet kan efter skriftlig anmodning herom i særlige tilfælde tildele nyt personnummer til en person, hvis personnummer indgår eller har indgået i forbindelse med misbrug af vedkommendes identitet.«

Stk. 6 bliver herefter stk. 7.

2. § 29, stk. 2, ophæves.

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

3. I § 30, stk. 1, ændres: »bestemmelserne i § 29, stk. 1 og 2« til: »§ 29, stk. 1«.

4. I bilag 1, nr. 10, udgår: »beskyttelse mod forskerhenvendelse, jf. § 29, stk. 2,«, og »stk. 3« ændres til: »stk. 2«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. april 2014.

Stk. 2. Markeringer i CPR af forskerbeskyttelse i medfør af hidtil gældende regler bortfalder.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Formålet med lovforslaget

Formålet med lovforslaget er at gøre det muligt i særlige tilfælde at tildele nyt personnummer til en person, hvis personnummer indgår eller har indgået i forbindelse med misbrug af vedkommendes identitet. Der vil herved i særlige tilfælde i forbindelse med identitetsmisbrug kunne tildeles nyt personnummer, selvom der ikke foreligger fejl i de oplysninger, der indgår i personnummeret.

Formålet med lovforslaget er endvidere at ophæve den markering, som efter anmodning i henhold til § 29, stk. 2, i lov om Det Centrale Personregister (CPR-loven) kan ind sættes i CPR med henblik på at sikre, at vedkommende ikke modtager henvendelser i forbindelse med statistiske og videnskabelige undersøgelser, hvortil Økonomi- og Indenrigsministeriet efter CPR-lovens §§ 35 og 36 leverer oplysninger fra CPR eller foretager adressering og udsendelse af materiale (forskerbeskyttelse).

2. Forslaget om tildeling af nyt personnummer i særlige tilfælde

2.1. Baggrund

2.1.1. Den hidtidige indsats for bekæmpelse af identitetsmisbrug

Bekæmpelse af identitetsmisbrug ligger regeringen meget på sinde. Denne form for kriminalitet kan frem for alt have store konsekvenser for de personer, det går ud over, ligegyldigt hvordan vedkommendes identitet er kommet til den kriminelles kendskab. Kriminalitet af denne karakter giver desuden tab for erhvervslivet.

Bekæmpelse af identitetsmisbrug kræver en bredspektret indsats, som involverer politiet i forhold til at opklare og forebygge de forbrydelser, der er forbundet hermed, men som også involverer en række andre myndigheder samt den enkelte borger og de relevante virksomheder og brancheorganisationer.

Regeringen har derfor iværksat en række initiativer.

Det har vist sig, at der findes erhvervsvirksomheder, som ikke gennemfører den identitetskontrol, der måtte være nødvendig for at sikre sig identiteten på den pågældende person. Det giver mulighed for identitetsmisbrug, hvor kriminelle kan handle i andres navn. Regeringen har derfor rejst problemstillingen om den nødvendige identitetskontrol, særligt ved køb på internettet, over for de relevante virksomheder og brancheorganisationer. Regeringen har således ved et brev af 22. april 2013 til Teleindustrien, de største teleselskaber, Dansk Erhverv og Dansk Industri opfordret til, at identitetskontrollen i erhvervsvirksomhederne tages alvorligt og indrettes således, at risikoen for identitetsmisbrug minimeres. Der er særligt peget på, at der er virksomheder, som ikke anvender de nødvendige sikkerhedsforanstaltninger, men alene baserer deres identitetskontrol på et oplyst

navn, adresse og personnummer uden at kontrollere validiteten grundigt – f.eks. ved at CPR-validering kombineres med et krav om samtidig anvendelse af betalingskort eller NemID.

Det er endvidere et led i regeringens forbrugerpolitiske eftersyn, at der skal ske en strukturering og effektivisering af den eksisterende rådgivningsindsats i forhold til identitetsmisbrug. Dette arbejde er forankret i Digitaliseringsstyrelsen, hvor der er oprettet et interessentforum med deltagelse af en række offentlige og private organisationer og virksomheder, herunder Justitsministeriet, Datatilsynet, Erhvervsstyrelsen, Økonomi- og Indenrigsministeriet, Rigspolitiet, Danmarks Tekniske Universitet, Forbrugerrådet, Det Kriminalpræventive Råd, Finanstilsynet, Nets og Experian m.fl. Det er hensigten, at erfaringerne fra interessentforummet skal anvendes til at samle, strukturere og udbygge den information og rådgivning om identitetstyveri, som i dag findes spredt på offentlige og private hjemmesider. Til dette formål har Digitaliseringsstyrelsen i 2013 lanceret en samlet informationsportal om identitetstyveri, som løbende vil blive udbygget.

Det er også centralt i forhold til forebyggelse af identitetsmisbrug, at der sker en bevidstgørelse blandt borgerne. Rigspolitiet, Det Kriminalpræventive Råd og Digitaliseringsstyrelsen har udarbejdet 10 gode råd til at undgå identitetstyveri, som er gjort tilgængelige via en række hjemmesider. Der har også i den årlige kampagne »Netsikker nu! « i 2012 været sat fokus på at fremme sikker adfærd blandt borgere på internettet.

Som led i regeringens initiativer på området gives der med lovforslaget nu tillige mulighed for i særlige tilfælde at tildele nyt personnummer til personer, hvis personnummer indgår eller har indgået i forbindelse med misbrug af vedkommendes identitet.

Tildeling af nyt personnummer er imidlertid ikke i alle tilfælde en egnet løsning.

Når der ikke er grund til at tro, at det i almindelighed vil hjælpe at tildele nyt personnummer, skyldes det først og fremmest, at der ikke i alle tilfælde hos de erhvervsdrivende er foretaget nogen form for identitetskontrol, eller at identitetskontrollen blot er baseret på et oplyst navn, adresse og personnummer. Når der ikke foretages den nødvendige identitetskontrol, kan misbruget fortsætte ved brug af det gamle personnummer, uanset hvor mange nye personnumre den berørte person tildeles.

Derfor agter regeringen at reservere den foreslåede løsning til særlige tilfælde – nemlig de tilfælde, hvor det må forventes faktisk at ville kunne hjælpe den person, hvis identitet bliver misbrugt, at få tildelt et nyt personnummer. Det forudsætter, at misbruget af den pågældendes identitet, herunder personnummer, er aktuelt, og at tildeling af nyt personnummer i det enkelte tilfælde vurderes at kunne bidrage til at forhindre yderligere misbrug. Der er derfor ikke tale om en ordning, hvor tildeling af nyt personnummer bli-

ver almindeligt forekommende, men derimod en løsning, som forbeholdes de tilfælde, hvor en ændring af personnummeret vil kunne bidrage til at forhindre fortsatte skadelige virkninger af identitetsmisbrug.

Selvom misbruget ikke længere er aktuelt, finder regeringen dog, at tildeling af nyt personnummer efter omstændighederne også bør kunne komme på tale, såfremt borgeren oplever fysiske eller psykiske gener og frygt for, om det stedfundne misbrug endegyldigt er bragt til ophør. Det er således regeringens opfattelse, at den form for kriminalitet, hvor borgerens personnummer har indgået i forbindelse med misbruget af den pågældendes identitet, er egnet til at skabe en sådan frygt og utryghed som følge af det stedfundne misbrug, at der bør være mulighed for at tildele nyt personnummer i en sådan situation.

2.1.2. Identitetsmisbrug

Identitetsmisbrug eller identitetstyveri er ikke et entydigt begreb.

Rådet for IT- og Persondatasikkerhed (nu Rådet for Digital Sikkerhed) har beskrevet identitetstyveri som det at tilegne sig en anden persons personoplysninger og udgive sig for at være denne person. Det kan ske elektronisk ved at bruge bankoplysninger, personnumre eller kodeord eller ved at bruge en andens identitetspapirer, f.eks. et sundhedskort, kørekort eller pas. Der er ifølge rådet også tale om identitetstyveri, når en person køber produkter over internettet med en andens person- eller kontooplysninger.

Identitetsmisbrug sker som altovervejende udgangspunkt med henblik på at begå anden kriminalitet, herunder navnlig forskellige former for berigelseskriminalitet, hacking, databedrageri samt chikane og trusler. Identitetsmisbrug tjener således som værktøj til en anden form for kriminalitet, som vil kunne gøres til genstand for politimæssig efterforskning og eventuel tiltalerejsning, såfremt grundlaget herfor er til stede.

Tilfælde af identitetsmisbrug kan være højst forskellige. I nogle tilfælde er der tale om misbrug af en Facebook-profil, i andre tilfælde er der tale om køb af varer over internettet, som ikke involverer den berørte persons personnummer. I andre tilfælde er der tale om kreditkøb, f.eks. over internettet, hvor den pågældendes personnummer kan have været medvirkende til, at der kunne handles på kredit. I de tilfælde, hvor personnummeret har været medvirkende til, at den kriminelle har begået eksempelvis berigelseskriminalitet, kan der være tale om et enkeltstående tilfælde, eller der kan være tale om et mere systematisk og vedvarende misbrug.

Straffeloven indeholder en række bestemmelser – herunder reglerne om formueforbrydelser og freds- og ærekrænkelser – som efter omstændighederne vil finde anvendelse ved kriminalitet forbundet med identitetsmisbrug.

Det er ikke muligt umiddelbart ud fra politiets systemer at opgøre antallet af sager om identitetsmisbrug, der typisk vil være registreret som f.eks. en sag om bedrageri, ligesom det heller ikke er muligt umiddelbart at oplyse, hvad opklaringsprocenten har været for disse sagstyper. En opgørelse vil så-

ledes forudsætte en manuel gennemgang i politikredsene af et meget stort antal potentielt relevante sager.

Emnet er kun sparsomt behandlet i litteraturen. Af en rapport »Kriminalitet i en digitaliseret verden« af Peter Kruize, Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet, fra oktober 2013 fremgår det, at der i en offerundersøgelse gennemført som led i Danmarks Statistiks omnibusundersøgelser, der omfatter 9.582 respondenter for perioden oktober 2012 til juli 2013 blandt andet er spurgt til, om respondenterne inden for de seneste 12 måneder har været udsat for misbrug af personoplysninger eller identitetsbeviser, idet det som svar herpå har været muligt at angive følgende: 1. Navn/CPR-nummer, 2. Identitetspapirer (pas, id-kort, sygesikring, kørekort m.m.), 3. Betalingskort (dankort eller kreditkort), 4. Bankoplysninger (kontonummer, adgangskode m.m.), 5. Digitale profiler (e-mail, Facebook m.m.) og 6. Andet. Af rapporten fremgår, at 165 personer eller 1,7 procent af de 9.582 respondenter angiver, at de har været udsat for misbrug af personoplysninger eller identitetsbeviser indenfor de sidste 12 måneder. Det er inklusiv personer, hvis betalingskortoplysninger er misbrugt. Det fremgår endvidere af rapporten, at udelukkes tilfælde, hvor der er tale om misbrug af betalingskortoplysninger, har 94 personer eller 1 procent af respondenterne inden for de seneste 12 måneder været udsat for misbrug af personoplysninger eller identitetsbeviser. Det anføres i rapporten, at antallet af udsatte i Danmark beregnet på baggrund af den foretagne stikprøve efter et estimat må anses for at være 46.900 (mellem 38.368 og 55.420 på baggrund af et 95%-sikkerhedsinterval).

2.1.3. Misbrug af en anden persons personnummer

Utløst offentliggørelse af personnumre kan ske på forskellig vis. Det kan f.eks. ske ved, at en person lægger sit CV indeholdende personnummeret ud på internettet. En person kan også få stjålet sin pung med sundhedskort og kørekort, hvoraf personnummeret fremgår.

Der kan også være tale om, at en virksomhed eller en myndighed ved en fejl offentliggør personnumre på sin hjemmeside. Oplysninger om personnumre kan også komme uvedkommende i hænde ved såkaldt phishing (et internetfænomen, hvor svindlere forsøger at franarre godtroende internetbrugere deres brugernavn, adgangskode, kreditkort- eller netbankoplysninger), hacking (et internetfænomen, hvor en hacker skaffer sig uberettiget adgang til computere og informationssystemer) m.v.

Personnummeret alene er ikke tilstrækkeligt til, at en offentlig myndighed eller privat virksomhed kan identificere en person, og oplysning om et personnummer er ikke i sig selv tilstrækkeligt til, at der f.eks. kan udleveres oplysninger eller handles via internettet. Tilfælde af identitetstyveri sker bl.a. ved misbrug af personoplysninger, når der handles på internettet. Der findes således webbutikker, som tilsyneladende alene baserer deres identitetskontrol på et oplyst navn, adresse og personnummer. Det skaber mulighed for misbrug, hvor kriminelle kan handle i andres navn.

Identitetsmisbrug, hvori indgår misbrug af et personnummer, skal først og fremmest forhindres ved, at offentlige

myndigheder og private virksomheder ikke sløser med identitetskontrollen, hvad enten den foregår ved personligt fremmøde eller via internettet, f.eks. ved internethandel eller anvendelse af selvbetjeningsløsninger på hjemmesider.

Stort set alle offentlige selvbetjeningsløsninger er i dag baseret på log in med NemID. Det giver en sikker løsning og forebygger i meget høj grad misbrug. Med lov nr. 558 af 18. juni 2012 om ændring af lov om Det Centrale Personregister, lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge, lov om folkeskolen og sundhedsloven blev der med virkning fra den 1. december 2012 bl.a. indført krav om, at anmeldelse af indenlandsk flytning skal ske ved anvendelse af den digitale anmeldelsesløsning, som tilflytningskommunen stiller til rådighed, medmindre særlige forhold gør sig gældende, jf. CPR-lovens § 12, stk. 3. Det er således i dag som udgangspunkt alene muligt at anmelde indenlandsk flytning ved anvendelse af NemID. Den fremgangsmåde, som tidligere er set anvendt, hvor en gerningsmand udgav sig for at være rette indehaver af personnummeret og gennemførte en flytteanmeldelse og derved fik mulighed for at få tilsendt varer bestilt over internettet eller den berørte persons bankkontooplysninger til gerningsmandens egen adresse, er dermed blevet vanskeliggjort betydeligt.

Også blandt private erhvervsvirksomheder er det muligt at opnå en meget høj grad af sikkerhed for, at der er handlet med den rette person. Mange virksomheder anvender således NemID eller CPR-validering kombineret med et krav om samtidig anvendelse af betalingskort.

Såfremt der ikke foretages den fornødne identitetskontrol hos offentlige myndigheder eller private virksomheder, er det særdeles tvivlsomt, om tildeling af nyt personnummer vil være en hjælp for den berørte person i tilfælde af identitetsmisbrug. I nogle sager, der har været genstand for omtale i medierne, har kriminelle tilsyneladende blot kunnet fremvise et stjålet sundhedskort, kørekort eller pas som grundlag for f.eks. at kunne købe på kredit eller oprette lån, uden at der er foretaget nogen form for identitetskontrol. Under sådanne omstændigheder – hvor der ikke foretages fornøden identitetskontrol – kan kriminaliteten fortsætte ved brug af det gamle personnummer, uanset om den berørte person er tildelt et nyt personnummer, og tildeling af nyt personnummer vil i en sådan situation kunne give den pågældende en falsk tryghed.

Der kan imidlertid forekomme særlige tilfælde, hvor misbruget af den berørte persons identitet, herunder personnummer, har antaget en sådan karakter, at tildeling af nyt personnummer vil kunne medvirke til at forhindre yderligere misbrug af den pågældendes identitet. Regeringen finder, at der i sådanne tilfælde bør være mulighed for at tildele et nyt personnummer.

Selvom det må antages, at misbruget ikke længere er aktuelt, men afværget ved de foranstaltninger, som den berørte person selv har iværksat i form af politianmeldelse, kontakt til virksomheder m.v., kan tildeling af nyt personnummer komme på tale, såfremt den pågældende oplever fysiske eller psykiske gener og frygt for, om det allerede stedfundne misbrug af den pågældendes identitet, herunder personnum-

mer, endegyldigt er ophørt. Regeringen finder, at det også i sådanne tilfælde bør være muligt at opnå hjælp i form af tildeling af nyt personnummer.

Ved lovforslaget gives der derfor mulighed for, at Økonomi- og Indenrigsministeriet efter anmodning herom i særlige tilfælde kan tildele nyt personnummer til en person, hvis personnummer indgår eller har indgået i forbindelse med misbrug af vedkommendes identitet.

Det vil gennem Økonomi- og Indenrigsministeriets praksis blive nærmere fastlagt, hvornår tildeling af nyt personnummer kan komme på tale, jf. afsnit 2.3.

2.2 Gældende ret

Efter CPR-lovens § 3, stk. 5, er det alene fejl i de oplysninger, som indgår i personnummeret, det vil sige fødselsdato og køn, der kan begrunde tildeling af et nyt personnummer. CPR-loven indeholder dermed ikke hjemmel til, at en person, hvis personnummer indeholder korrekte oplysninger om den pågældendes fødselsdato og køn, kan få tildelt et nyt personnummer uanset baggrunden for ønsket herom, f.eks. som følge af, at den pågældende er udsat for identitetsmisbrug.

Personnummersystemet er således baseret på en grundtanke om, at et personnummer – når det én gang er tildelt – som udgangspunkt anses for uforanderligt og bestående. Når en person er afgået ved døden, gentildeles den pågældendes personnummer således f.eks. ikke.

Når der tildeles et nyt personnummer til erstatning for det gamle nummer, bliver det gamle nummer stående i CPR med en henvisning til det nye nummer. Det nye nummer indeholder ligeledes en henvisning til det gamle nummer. Oplysningerne fra det gamle nummer overføres til det nye nummer, hvorpå nye oplysninger fremover registreres. I tilfælde, hvor det viser sig, at det var en fejl at ændre personnummeret, er det muligt at gentildele det gamle personnummer.

2.3. Lovforslagets indhold

Ved lovforslaget gøres det muligt i særlige tilfælde at tildele nyt personnummer til personer, hvis personnummer indgår eller har indgået i forbindelse med misbrug af vedkommendes identitet.

Indenfor rammerne af den foreslåede bestemmelse vil det bero på et skøn, om der i et konkret tilfælde kan tildeles nyt personnummer.

Det vil være en betingelse for at tildele nyt personnummer, at der faktisk har fundet et misbrug sted af den berørte persons identitet, hvori vedkommendes personnummer indgår, f.eks. i forbindelse med, at der er begået en eller anden form for berigelseskriminalitet. Det vil således f.eks. ikke i sig selv kunne begrunde tildeling af nyt personnummer, at en person har fået stjålet sin pung, herunder kørekort, pas eller sundhedskort, hvoraf personnummeret fremgår, og at den pågældende person nu frygter i fremtiden at blive offer for en eller anden form for kriminalitet. Tilsvarende gælder den situation, hvor en tidligere samlever truer med at ville mis-

bruge en persons personnummer f.eks. ved oprettelse af en kreditkonto eller et lån. Det vil normalt være et krav, at der har været tale om et forløb over en vis periode, således at misbruget er sket i flere tilfælde.

Det vil også være en betingelse, at den berørte person ikke selv har udøvet misbruget eller på afgørende vis har medvirket hertil.

Det vil endvidere være et krav, at den pågældendes personnummer indgår eller har indgået i forbindelse med misbrug af vedkommendes identitet.

Det vil som udgangspunkt være et krav, at der på ansøgningstidspunktet er en formodning for, at misbruget ikke er afværget ved eksempelvis de foranstaltninger, som den pågældende har iværksat over for virksomheder m.v.

I tilfælde, hvor den berørte persons betalingskort misbruges til f.eks. at købe varer over internettet – uanset om personnummeret indgår i den forbindelse – vil det først og fremmest være relevant at spærre betalingskortet. I langt de fleste tilfælde vil det i sig selv hindre yderligere misbrug. Den pågældende vil endvidere i disse situationer kunne anmelde forholdet til politiet.

I lov om betalingstjenester er fastsat nærmere regler om hæftelse for uberettiget brug af dankort og andre betalingskort. Såfremt den berørte persons navn og kortnummer (men ikke pinkode) f.eks. bliver opsnappet af uvedkommende, som derefter via internettet køber varer ved brug af den pågældendes konto, hæfter den pågældende som udgangspunkt ikke for misbruget, medmindre brugeren har handlet svigagtigt eller med forsæt har undladt at opfylde sine forpligtelser for brug af kortet. Det vil i sådanne situationer som udgangspunkt ikke kunne komme på tale at tildele den pågældende et nyt personnummer. Uanset om personnummeret har været anvendt i forbindelse med misbruget, er der således andre relevante og effektive midler til at afværge yderligere misbrug, og den berørte person vil i almindelighed ikke lide økonomisk tab i forbindelse med misbruget.

Det vil også kunne være tilstrækkeligt til at forhindre yderligere misbrug, at den pågældende tager kontakt til f.eks. det mobilselskab eller benzinselskab, som har tegnet et abonnement på en mobiltelefon eller oprettet et benzinkort, og gør opmærksom på, at vedkommende har været udsat for misbrug af sin identitet. Det vil normalt blive tillagt betydning ved stillingtagen til, om nyt personnummer kan tildeles, at den pågældende faktisk har rettet henvendelse til virksomheden, kreditinndrivelsesbureauet m.v. og gjort opmærksom på misbruget af den pågældendes identitet, herunder personnummer.

Det vil ved behandlingen af en anmodning om nyt personnummer efter den foreslåede bestemmelse indgå, hvilke skadevirkninger misbruget har påført og fortsat må formodes at påføre indehaveren af personnummeret. Selve den omstændighed, at den berørte person vil kunne opleve ulemper forbundet med at skulle håndhæve sin ret over for virksomheder, kreditinndrivelsesbureauer, modparten i en fogedsag m.v., vil som altovervejende udgangspunkt ikke i sig selv kunne føre til, at der kan tildeles nyt personnummer. Det er

afgørende for håndteringen af disse sager – som for andre sager om rettlige tvister – at den berørte person må henvises til at anvende de retsmidler, der er til rådighed.

Der vil imidlertid kunne forekomme tilfælde, hvor misbruget har antaget en sådan karakter, at den berørte person oplever så store vanskeligheder ved fortsat at fastholde over for omverdenen, at vedkommendes identitet, herunder personnummer, er blevet misbrugt, at dette moment i sig selv vil kunne tale for tildeling af nyt personnummer. Der kan f.eks. være tale om, at den kriminelle har indgået – og til stadighed indgår – omfattende kreditaftaler f.eks. i andre lande under brug af den berørte persons identitet, herunder personnummer, hvor f.eks. udenlandske kreditorer fastholder over for den pågældende, at vedkommende er bundet af sådanne aftaler. Der vil også kunne være tale om, at den pågældende har fået stjålet legitimationspapirer, f.eks. pas eller kørekort, som den kriminelle forvansker og benytter til at legitimere sig med ved indgåelse af omfattende handler. Det kan i sådanne tilfælde være en hjælp for den berørte person i forhold til at bevise over for kreditorer, kreditinndrivelsesbureauer m.v., at vedkommendes identitet er misbrugt, at vedkommende kan fremvise dokumentation fra en dansk myndighed for, at vedkommende har fået ændret sit personnummer som følge af identitetsmisbruget.

I behandlingen af en anmodning om nyt personnummer, vil der endvidere blive lagt vægt på, om tildeling af nyt personnummer må antages at ville kunne medvirke til at hindre fortsatte skadelige virkninger af misbruget.

Selvom det må lægges til grund, at misbruget ikke længere er aktuelt, vil nyt personnummer efter den foreslåede bestemmelse dog kunne tildeles, såfremt det stedfundne misbrug efter omstændighederne medfører, at den pågældende oplever fysiske eller psykiske gener og frygt for, om det stedfundne misbrug endegyldigt er ophørt.

Spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger en påvirkning af den beskrevne karakter som følge af et stedfundt misbrug af en persons identitet, herunder personnummer, er vanskeligt at efterprøve i praksis. Der vil ikke nødvendigvis være tale om gener m.v., som kan danne grundlag for en lægefaglig vurdering i form af en lægeerklæring. Det er på den baggrund fundet rigtigst, at borgeren i ansøgningen om nyt personnummer skriftligt skal begrunde, at ønsket om nyt personnummer i tilfælde, hvor der ikke længere foreligger et aktuelt misbrug, skyldes fysiske eller psykiske gener og frygt for, om det stedfundne misbrug endegyldigt er ophørt, og ikke andre forhold, f.eks. et ønske om at sløre sin identitet.

Såfremt Økonomi- og Indenrigsministeriet efterfølgende bliver opmærksomt på, at den afgivne begrundelse er urigtig, vil tilladelsen til personnummerskift kunne ophæves efter almindelige forvaltningsretlige regler. Konsekvensen heraf vil være, at den pågældende gentildeles det oprindelige personnummer.

Det vil indgå i vurderingen af, om nyt personnummer kan tildeles som følge af et stedfundt, men ikke længere aktuelt misbrug, om der foreligger en vis tidsmæssig sammenhæng

mellem det stedfundne misbrug og den fysiske eller psykiske påvirkning, borgeren oplever. Såfremt der eksempelvis er gået flere år, siden misbruget har fundet sted, er der en formodning for, at den påvirkning, borgeren oplever som følge af det stedfundne misbrug, ikke er af en karakter, hvor tildeling af nyt personnummer kan komme på tale.

Det vil blive tillagt særskilt betydning ved vurderingen af, om nyt personnummer kan tildeles, om den berørte person har anmeldt forholdet til politiet. Politianmeldelsen og politiets efterforskning i den forbindelse vil således kunne indgå som led i den pågældendes dokumentation for, at identitetsmisbruget har fundet sted, ligesom en eventuel strafferetlig forfølgning vil kunne medvirke til at hindre yderligere misbrug.

Det bemærkes, at en kopi af politianmeldelsen eller en kvittering for anmeldelsen til politiet også vil kunne bruges som led i en dokumentation over for kreditorer, kreditinddrivelsesbureauer m.v. i forhold til, at den pågældende har været udsat for identitetsmisbrug.

3. Ophævelse af markering i CPR af forskerbeskyttelse

3.1. Baggrund

Det har siden 1995 været muligt at få indsat en markering i CPR om, at man ikke ønsker at modtage henvendelser i forbindelse med statistiske og videnskabelige undersøgelser, hvortil der leveres oplysninger eller foretages adressering og udsendelse på grundlag af CPR (såkaldt forskerbeskyttelse).

Forskerbeskyttelse indebærer, at den beskyttede ikke må kontaktes i forbindelse med forskerundersøgelser. Den pågældende må i øvrigt gerne indgå i statistiske og videnskabelige undersøgelser, hvortil der leveres oplysninger fra CPR.

Danmark har i dag nogle af de bedste og mest opdaterede registre i verden, hvilket er medvirkende til at give Danmark en stærk og unik position inden for forskerverdenen.

Det er regeringens opfattelse, at denne position må bevares.

Antallet af personer med markering af forskerbeskyttelse i CPR har imidlertid i dag antaget et sådant omfang, at det går ud over forskerverdenens mulighed for at gennemføre repræsentative forskerundersøgelser med udgangspunkt i CPR. Forskerverdenen har derfor rejst denne problemstilling over for Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Deltagelsen i samfundsrelevant forskning er efter regeringens opfattelse en del af det, der hører med til at være en samfundsendageret borger, og det er med til at styrke fællesskabet. Der kan imidlertid være gode grunde til, at personer ikke ønsker at deltage i en forskerundersøgelse. Sådanne personer kan imidlertid til enhver tid takke nej til at deltage i en undersøgelse eller simpelthen smide henvendelsen ud eller trykke slet, hvis henvendelsen er modtaget digitalt. En borger kan dermed altid afvise at deltage i en forskerundersøgelse.

Reglerne om muligheden for i CPR at få indsat en markering af forskerbeskyttelse er derfor også efter regeringens

opfattelse udtryk for en forældet og bureaukratisk tankegang. Ophævelsen af adgangen til forskerbeskyttelse vil således indebære et regelsæt mindre, som skal forvaltes og systemunderstøttes i kommuner, i CPR-systemet og hos forskerne.

Derfor ønsker regeringen at tage skridt til at ophæve adgangen til i CPR at få indsat markering af forskerbeskyttelse.

3.2. Udviklingen i antallet af forskerbeskyttede og den hidtidige håndtering heraf

Markeringen af forskerbeskyttelse i CPR er tidsubegrænset og bortfalder kun, hvis den beskyttede anmoder bopælskommunen herom.

Antallet af personer med forskerbeskyttelse i CPR var i 1999 24 personer.

I perioden fra 2000 til 2006 steg tallet med 7000-9000 personer pr. måned, således at tallet pr. 1. maj 2006 nåede 591.694 personer. Der er formentlig flere årsager til denne stigning. En række forskningsinstitutioner har peget på, at stigningen muligvis skyldes, at det i denne periode har været muligt at opnå forskerbeskyttelse alene ved afkrydsning i en rubrik på flyttemeddelelsen, og at mange borgere således kan have anmeldt forskerbeskyttelse uden at have opnået fuldstændig klarhed over, hvad beskyttelsen reelt indebærer.

De fleste kommuner gjorde dengang brug af KL's standardblanket til anmeldelse af flytning, hvorpå borgeren samtidig kunne anmode om bl.a. forskerbeskyttelse. Det var desuden muligt at anmode om forskerbeskyttelse på vegne af hele husstanden. Herved kan unge have opnået forskerbeskyttelse, uden at de er klar over det.

På baggrund af en henvendelse til KL fra Danmarks Statistik i 2006 blev afkrydsningsrubrikkerne vedrørende forskerbeskyttelse og andre beskyttelsestyper flyttet fra flytteblanketten til en selvstændig blanket med en mere udførlig vejledning om, hvad de enkelte beskyttelser indebærer. Det blev bl.a. præciseret, at forskerbeskyttelsen typisk gælder i forhold til videnskabelige undersøgelser, f.eks. inden for sundhedssektoren, hvorimod beskyttelsen ikke gælder andre typer undersøgelser, f.eks. hvis et privat analysefirma retter henvendelse på basis af telefonbogen.

I takt med, at de selvstændige blanketter blev taget i brug i kommunerne, er stigningen i antallet af forskerbeskyttede aftaget. Antallet er således steget fra 772.366 den 2. januar 2012 til 783.178 den 2. januar 2013 og 795.873 den 2. januar 2014.

Nettotilvæksten i antallet af forskerbeskyttede er imidlertid fortsat positiv, og det samlede antal personer med forskerbeskyttelse vokser derfor fortsat.

Forskellige forskningsinstitutioner har siden 2006/2007 gjort opmærksom på, at antallet af forskerbeskyttede personer i CPR vanskeliggør gennemførelsen af repræsentative forskningsundersøgelser.

I december 2008 gjorde SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, Danmarks Statistik, Statens Serum Insti-

tut, Statens Institut for Folkesundhed, det daværende KRE-VI (Det Kommunale og Regionale Evalueringsinstitut), Syddansk Universitet, det daværende AKF (Anvendt Kommunal Forskning), Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) og Region Hovedstadens Enhed for Brugerundersøgelser i en fælles henvendelse til den daværende velfærdsminister opmærksom på problemet.

Danmarks Statistik har siden over for Økonomi- og Indenrigsministeriet peget på forskellige problemstillinger forbundet med registrering af forskerbeskyttelse i CPR. Danmarks Statistik har bl.a. peget på, at CPR er eneste kilde til adresseoplysninger om alle borgere, og at repræsentative undersøgelser kun kan foretages på grundlag af CPR. Ifølge Danmarks Statistik indebærer det høje antal af forskerbeskyttede – sammen med det almindelige bortfald på ca. 30-40 % i konkrete undersøgelser som følge af f.eks. manglende besvarelse – at Danmark i dag er et af de tre lande i EU, der har det største bortfald i en valgt population. Det gør det ifølge Danmarks Statistik svært at lave repræsentative undersøgelser med en tilstrækkelig høj kvalitet, selvom Danmark har nogen af de bedste og mest opdaterede registre i verden. Danmarks Statistik har som eksempel herpå henvist til den i 2012 gennemførte PIACC undersøgelse om voksnes danskeres læsefærdigheder, der ikke levede op til OECD's standard og derfor blev stillet over for krav om en uddybende redegørelse for at kunne bruges i den samlede rapport på lige vilkår med undersøgelserne fra de andre lande.

Danmarks Statistik har endvidere peget på, at forskerbeskyttelse rammer skævt i befolkningen, og at dette forhold i sig selv er med til at påvirke validiteten af forskerundersøgelser i forhold til bestemte befolkningsgrupper.

Danmarks Statistik vurderer ud fra et forsigtigt estimat over antallet af forskerundersøgelser, at den enkelte borger gennemsnitligt bliver kontaktet med henblik på deltagelse i sådanne undersøgelser hvert 10. år. En ophævelse af forskerbeskyttelsen vil ifølge Danmarks Statistik indebære, at den enkelte borger i stedet gennemsnitligt vil blive kontaktet hvert 11. år.

3.3. Gældende ret

Det har siden 1995 været muligt at få indsat en markering i CPR om, at vedkommende ikke ønsker at modtage henvendelser i forbindelse med undersøgelser, hvortil ministeriet (dengang Indenrigsministeriet) leverer oplysninger eller foretager forsendelser på grundlag af CPR, jf. § 27, stk. 2, i den dagældende bekendtgørelse nr. 652 af 27. juli 1995 om folkeregistrering.

Muligheden for at få forskerbeskyttelse i CPR efter anmodning blev videreført med vedtagelsen af den gældende CPR-lov i 2000.

Efter CPR-lovens § 29, stk. 2, har enhver således ret til ved henvendelse til sin bopælskommune at få indsat en markering i CPR, som sikrer, at vedkommende ikke modtager henvendelser i forbindelse med statistiske og videnskabelige undersøgelser, hvortil Økonomi- og Indenrigsministeriet leverer oplysninger fra CPR eller foretager adressering og ud-

sendelse (forskerbeskyttelse). Beskyttelsen gælder alene egentlige statistiske og videnskabelige undersøgelser og ikke andre undersøgelser, f.eks. opinionsundersøgelser, som private virksomheder foretager.

Personer med forskerbeskyttelse må ikke kontaktes i forbindelse med statistiske og videnskabelige undersøgelser, hvortil der leveres oplysninger fra CPR, men oplysninger om vedkommende må i øvrigt gerne indgå i sådanne undersøgelser.

Efter CPR-lovens § 30, stk. 2, bortfalder forskerbeskyttelsen først, når den beskyttede giver bopælskommunen besked herom.

Efter CPR-lovens § 30, stk. 1, har personer med navne- og adressebeskyttelse tillige forskerbeskyttelse, så længe navne- og adressebeskyttelsen er gældende. Efter CPR-lovens § 28, stk. 1, kan enhver ved henvendelse til sin bopælskommune opnå navne- og adressebeskyttelse. Navne- og adressebeskyttelsen bortfalder efter et år, medmindre vedkommende ønsker et tidligere bortfald, eller kommunalbestyrelsen finder, at helt særlige forhold berettiger til en beskyttelse for længere tid end ét år. Beskyttelsen vil endvidere blive opretholdt, hvis vedkommende inden beskyttelsens bortfald på ny retter henvendelse til kommunen og anmoder om fornyelse af beskyttelsen.

CPR-loven indeholder ingen formkrav til en anmodning om forskerbeskyttelse henholdsvis ophævelse af forskerbeskyttelse.

3.4. Lovforslagets indhold

Med lovforslaget foreslås det at ophæve CPR-lovens § 29, stk. 2.

Det foreslås endvidere, at de markeringer, som allerede efter anmodning er indsat i CPR, bortfalder ved lovens ikrafttræden.

Det er fundet nødvendigt, at også allerede indsatte markeringer i CPR af forskerbeskyttelse bortfalder for at sikre, at der også fremover kan gennemføres repræsentativ forskning. Baggrunden herfor er, at de problemer, der er peget på i henseende til at sikre den repræsentative forskning, navnlig kan henføres til, at der i perioden 2000-2007 har været en markant stigning i antallet af personer med forskerbeskyttelse, og at disse allerede registrerede tilfælde af forskerbeskyttelse i dag er tidsubegrænsede.

Det bemærkes herved, at uanset, at adgangen til forskerbeskyttelse afskaffes, er det altid frivilligt, om man ønsker at deltage i en forskerundersøgelse, og en borger, som ikke ønsker at deltage i en forskerundersøgelse, kan takke nej hertil eller blot undlade at besvare henvendelsen.

Det bemærkes i den forbindelse, at borgeres livssituation ændrer sig over tid, således at de forhold, der måtte have ført til, at man i sin tid har anmodet om beskyttelse, kan have ændret sig f.eks. i forbindelse med alvorlig sygdom i familien, hvilket kan motivere til deltagelse i undersøgelser f.eks. vedrørende kræftforskning. Der kan også være tale om, at borgeren grundlæggende har misforstået, hvad forskerbeskyttelse går ud på, og således tror, at forskerbeskyt-

telse beskytter mod at blive kontaktet i forbindelse med opinionsundersøgelser, som private virksomheder foretager.

Ved lovforslaget foreslås endvidere, at personer med navne- og adressebeskyttelse efter CPR-lovens § 28 ikke tillige opnår forskerbeskyttelse, så længe navne- og adressebeskyttelsen er gældende. Efter den gældende bestemmelse i CPR-lovens § 30, stk. 1, har personer med navne- og adressebeskyttelse tillige forskerbeskyttelse, så længe navne- og adressebeskyttelsen er gældende.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget om, at der i særlige tilfælde skal kunne tildeles nyt personnummer til en person, der er udsat for misbrug af vedkommendes personnummer i forbindelse med identitetsmisbrug, forventes at få økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige som følge af den sagsbehandling, der vil skulle iværksættes i Økonomi- og Indenrigsministeriet ved anmodninger om nyt personnummer. Omfanget af konsekvenserne vil afhænge af antallet af anmodninger om tildeling af nyt personnummer og kan ikke opgøres mere præcist. Hvis det på forhånd er åbenbart, at betingelserne for at tildele nyt personnummer ikke er opfyldt, herunder at der ikke er tilvejebragt den fornødne dokumentation i form af f.eks. politianmeldelse af forholdet, indebærer lovforslaget, at Økonomi- og Indenrigsministeriet ikke er forpligtet til at foretage en egentlig sagsbehandling, men kan afvise en anmodning om nyt personnummer på det foreliggende grundlag.

Forslaget om at afskaffe forskerbeskyttelse i CPR forventes at have positive administrative konsekvenser særligt for offentlige forskningsinstitutioner, da forslaget medfører en administrativ lettelse ved gennemførelsen af statistiske og videnskabelige undersøgelser. Desuden har forslaget mindre positive administrative konsekvenser for kommunerne, der således ikke vil skulle administrere forskerbeskyttelsesordningen. Forslaget vurderes ikke at have nævneværdige økonomiske konsekvenser for det offentlige.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget om tildeling i særlige tilfælde af nyt personnummer til en person, der er udsat for misbrug af vedkommendes personnummer i forbindelse med identitetsmisbrug, vil kunne have positive økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, idet forslaget vil kunne medvirke til, at erhvervslivet i

et vist omfang vil kunne undgå tab som følge af identitetstyveri og anden form for identitetsmisbrug. Det er dog en forudsætning herfor, at erhvervsvirksomhederne udfører fornøden identitetskontrol.

6. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget om tildeling af nyt personnummer til personer, hvis identitet, herunder personnummer, misbruges, har positive konsekvenser for borgere, som er udsat for identitetsmisbrug af en karakter, hvor tildeling af nyt personnummer efter den foreslåede bestemmelse kan komme på tale i forhold til at bidrage til at forhindre yderligere misbrug.

Forslaget om at afskaffe forskerbeskyttelse i CPR forventes ikke at have nævneværdige administrative konsekvenser for borgerne, da det forventes, at en borger kun sjældent vil blive kontaktet med anmodning om at deltage i en undersøgelse og herudover uden videre kan afslå at deltage deri.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer

Et udkast til lovforslag har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer: Danmarks Evalueringsinstitut (EVA), Danmarks Statistik, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Danske Patienter, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Nationale Videnskabsetiske Komité, Det Ethiske Råd, Frederiksberg Kommune, KL, KMD A/S, KORA (Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning), Københavns Kommune, Lægeforeningen, medlemmerne af Digitaliseringsstyrelsens interessentforum for identitetstyveri (Danmarks Tekniske Universitet, Datatilsynet, Det Kriminalpræventive Råd, Digitaliseringsstyrelsen, Erhvervsstyrelsen, Experian, Finansrådet, Forbrugerrådet, JHS-AdVi, Justitsministeriet, Medierådet for børn og unge, Nets, Rigspolitiets nationale forebyggelsescenter, Rigspolitiets nationale efterforskningscenter), Patientforeningen, Region Hovedstadens Enhed for Brugerundersøgelser, SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, Statens Serum Institut, Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet og Teleindustrien.

Samlet vurdering af lovforslagets konsekvenser

	Positive konsekvenser/ Mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Omfanget af konsekvenserne vil afhænge af antallet af anmodninger om tildeling af nyt personnummer og kan ikke opgøres mere præcist.

Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Forslaget om at afskaffe forskerbeskyttelsen vil medføre visse administrative lettelser for offentlige forskningsinstitutioner. Forslaget om at afskaffe forskerbeskyttelsen vil medføre en mindre administrativ lettelse for kommunerne, der ikke vil skulle administrere forskerbeskyttelsesordningen.	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Forslaget om at kunne tildele nyt personnummer i særlige tilfælde vil kunne medvirke til, at erhvervslivet i et vist omfang kan undgå tab som følge af identitetsmisbrug	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Forslaget om tildeling af nyt personnummer i særlige tilfælde til en person, som udsættes for misbrug af vedkommendes personnummer i forbindelse med identitetsmisbrug, vil have positive konsekvenser i forhold til at bidrage til at forhindre yderligere misbrug.	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ved bestemmelsen foreslås det, at Økonomi- og Indenrigsministeriet efter skriftlig anmodning herom i særlige tilfælde skal kunne tildele nyt personnummer til en person, hvis personnummer indgår eller har indgået i forbindelse med misbrug af vedkommendes identitet.

Indenfor rammerne af den foreslåede bestemmelse vil det bero på et konkret skøn i det enkelte tilfælde, om tildeling af nyt personnummer vil kunne finde sted. Vurderingen heraf skal foretages på baggrund af en samlet bedømmelse af forholdene i det enkelte tilfælde.

Det vil således være en betingelse for at tildele nyt personnummer, at der faktisk har fundet et misbrug sted af den berørte persons identitet, f.eks. i forbindelse med, at der er begået en eller anden form for berigelseskriminalitet.

Det vil efter den foreslåede bestemmelse også være en betingelse, at personnummeret indgår i forbindelse med misbruget af vedkommendes identitet. Det vil normalt være et krav, at der er tale om et forløb over en vis periode, således at misbruget er sket i flere tilfælde.

Det vil ikke i sig selv kunne begrunde tildeling af nyt personnummer, at en person har fået stjålet sin pung, herunder kørekort, pas eller sundhedskort, hvoraf personnummeret fremgår, og at den pågældende person nu frygter i fremtiden at blive offer for en eller anden form kriminalitet.

Det er en betingelse, at den berørte person ikke selv har udøvet misbruget eller på afgørende vis har medvirket hertil.

Det vil som udgangspunkt også være et krav, at personnummeret fortsat indgår i forbindelse med misbrug af vedkommendes identitet. Der vil herved blive lagt vægt på, at misbruget af den pågældendes identitet, herunder personnummer, ikke kan afværges af den pågældende på anden vis, eksempelvis ved at spærre et kontokort eller ved at underrette et mobilselskab eller lokale handelsdrivende om identitetsmisbruget.

Som altovervejende udgangspunkt vil de gener, som den person, hvis identitet og personnummer er misbrugt, oplever ved at skulle håndhæve sin ret over for virksomheder, kreditinstitutionsbureauer m.v., ikke i sig selv kunne føre til, at der kan tildeles nyt personnummer. Der vil imidlertid kunne forekomme tilfælde, hvor misbruget har antaget en sådan karakter, at den pågældende oplever så store vanskeligheder ved fortsat at fastholde over for omverdenen, at vedkommende er udsat for identitetsmisbrug, at dette moment i sig selv vil kunne tale for tildeling af nyt personnummer.

Der kan f.eks. være tale om, at den kriminelle har indgået – og til stadighed indgår – omfattende kreditaftaler f.eks. i andre lande under brug af den berørte persons identitet, herunder personnummer. Der vil også kunne være tale om, at vedkommende har fået stjålet legitimationspapirer, f.eks. pas eller kørekort, som den kriminelle forvansker og benytter til at legitimere sig med ved indgåelse af omfattende handler. Det kan i sådanne tilfælde være en hjælp for den pågældende i forhold til at bevise, at vedkommendes identi-

tet er misbrugt, at vedkommende kan fremvise dokumentation fra en dansk myndighed for, at vedkommende har fået ændret sit personnummer som følge af identitetsmisbruget.

Der vil blive lagt vægt på, at forholdet er anmeldt til politiet og har været genstand for politiets efterforskning. Har den berørte person undladt at anmelde forholdet til politiet, vil dette kunne skabe en formodning for, at misbruget ikke har haft den karakter, som er nævnt i bestemmelsen. Formueforbrydelser eller freds- og æreskrænkelser begået ved identitetstyveri og anden form for identitetsmisbrug er kriminaliseret i straffeloven og kan således gøres til genstand for strafferetlig forfølgning. En anmeldelse til politiet vil således i sig selv kunne medvirke til at hindre yderligere misbrug.

Den nærmere afgrænsning af de tilfælde, hvor der kan tildeles nyt personnummer efter den foreslåede bestemmelse, vil skulle ske gennem Økonomi- og Indenrigsministeriets praksis.

Såfremt der på ansøgningstidspunktet er en klar formodning for, at misbruget allerede er afværget ved eksempelvis de foranstaltninger, som den pågældende har iværksat over for virksomheder m.v., vil misbruget ikke længere være aktuelt. Tildeling af nyt personnummer vil i sådanne tilfælde dog kunne komme på tale, såfremt den berørte person som følge af omstændighederne omkring misbruget oplever fysiske eller psykiske gener og frygt for, om det stedfundne misbrug endegyldigt er ophørt.

Spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger en påvirkning af den beskrevne karakter som følge af et stedfundet misbrug af en persons identitet, herunder personnummer, er vanskeligt at efterprøve i praksis. Det er på den baggrund fundet rigtigst, at borgeren i ansøgningen om nyt personnummer i tilfælde, hvor der ikke længere foreligger et aktuelt misbrug, skriftligt skal begrunde, at ønsket om nyt personnummer skyldes fysiske eller psykiske gener og frygt for, om det stedfundne misbrug endegyldigt er bragt til ophør.

Der vil ikke nødvendigvis være tale om gener m.v., som kan danne grundlag for en lægefaglig vurdering i form af en lægeerklæring. Det er derfor ikke muligt at foretage en egentlig efterprøvelse af, om ansøgningen om nyt personnummer er begrundet i fysiske eller psykiske gener og frygt for, om det stedfundne misbrug endegyldigt er bragt til ophør, og ikke i andre forhold f.eks. et ønske om at sløre sin identitet.

Såfremt Økonomi- og Indenrigsministeriet efterfølgende bliver opmærksomt på, at den afgivne begrundelse er urigtig, vil tilladelsen til personnummerskift kunne ophæves efter almindelige forvaltningsretlige regler. Konsekvensen heraf vil være, at den pågældende gentildeles det oprindelige personnummer.

Det vil indgå i vurderingen af, om nyt personnummer kan tildeles som følge af et stedfundet, men ikke længere aktuelt misbrug, om der foreligger en vis tidsmæssig sammenhæng mellem det stedfundne misbrug og den påvirkning, borgeren oplever. Såfremt der eksempelvis er gået flere år, siden misbruget har fundet sted, er der en formodning for, at den på-

virkning, borgeren oplever som følge af det stedfundne misbrug, ikke er af en karakter, hvor tildeling af nyt personnummer kan komme på tale.

Anmodning om tildeling af nyt personnummer vil skulle indgives til Økonomi- og Indenrigsministeriet. Anmodningen skal være skriftlig og være ledsaget af fyldestgørende oplysninger og dokumentation til belysning af, at lovens betingelser er opfyldt, herunder at der har fundet et misbrug sted af den pågældendes personnummer af den karakter, som er nævnt i den foreslåede bestemmelse. Der skal vedlægges dokumentation i form af brevveksling med virksomheder m.fl. om misbruget og dækning af tabet i den forbindelse, politianmeldelse af forholdet m.v.

Til brug for Økonomi- og Indenrigsministeriets afgørelse af, om der i et konkret tilfælde skal tildeles nyt personnummer, vil ministeriet kunne anmode politiet om en udtalelse om, hvorvidt misbruget har været genstand for politimæssig efterforskning. Det sker med henblik på, at politiets behandling af en sådan eventuel sag vil kunne indgå i ministeriets afgørelse af, om der kan tildeles nyt personnummer. En udtalelse vil bl.a. kunne indhentes til brug for Økonomi- og Indenrigsministeriets vurdering af, om misbruget har fundet sted og med henblik på at belyse karakteren og omfanget af misbruget, samt hvorvidt det kan antages at ville forhindre yderligere misbrug, at den berørte person tildeles nyt personnummer.

Såfremt det ved indgivelsen af ansøgning om nyt personnummer er åbenbart, at lovens betingelser ikke er opfyldt, vil Økonomi- og Indenrigsministeriet kunne afvise ansøgningen på det foreliggende grundlag uden videre sagsbehandling. Tilsvarende vil gælde, hvis der ikke er vedlagt dokumentation for misbruget i form af politianmeldelse og brevveksling med virksomheder m.fl. om identitetsmisbruget. Økonomi- og Indenrigsministeriet vejleder i den forbindelse ansøgeren om, hvilke oplysninger og/eller dokumenter der mangler.

Den behandling af personoplysninger, som foretages i forbindelse med Økonomi- og Indenrigsministeriets behandling af en ansøgning om tildeling af nyt personnummer, skal ske i overensstemmelse med persondatalovens regler. Det forudsættes således, at der alene vil blive indhentet dokumentation til belysning af, om lovens betingelser er opfyldt, eller en udtalelse fra politiet om, hvorvidt misbruget har været genstand for politimæssig efterforskning, i det omfang dette er nødvendigt for Økonomi- og Indenrigsministeriets afgørelse af, om der kan tildeles nyt personnummer.

Økonomi- og Indenrigsministeriets afgørelse vil ikke kunne påklages til anden forvaltningsmyndighed, men der vil kunne anlægges sag ved domstolene.

Når der tildeles et nyt personnummer til erstatning for det gamle nummer, bliver det gamle nummer stående i CPR med en henvisning til det nye nummer. Det nye nummer indeholder ligeledes en henvisning til det gamle nummer. Oplysningerne fra det gamle nummer overføres til det nye nummer, hvorpå nye oplysninger fremover bliver registreret. I tilfælde, hvor det viser sig, at det var en fejl at ændre per-

sonnummeret, er det muligt at gentildele det gamle personnummer.

Til nr. 2

Det foreslås at ophæve lovens § 29, stk. 2, hvorefter det er muligt at få indsat en markering i CPR om forskerbeskyttelse.

Som anført under de almindelige bemærkninger pkt. 3.4., hvortil der kan henvises, er det hensynet til muligheden for at gennemføre repræsentativ forskning, der er baggrunden for, at det nu foreslås at afskaffe forskerbeskyttelsen. Det er herved også taget i betragtning, at enhver person har ret til at afvise at deltage i et forskningsprojekt. Afskaffelsen vil samtidig betyde navnlig en administrativ lettelse ved gennemførelsen af forskningsprojekter. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Forslaget indebærer, at personer, der opnår navne- og adressebeskyttelse, ikke tillige opnår forskerbeskyttelse, så længe navne- og adressebeskyttelsen er gældende.

Til nr. 4

Den foreslåede ændring er en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 2.

Til § 2

Det foreslås i stk. 1, at loven træder i kraft den 1. april 2014.

Det foreslås i stk. 2, at allerede registrerede markeringer i CPR af forskerbeskyttelse bortfalder samtidig med lovens ikrafttræden. Der henvises til de almindelige bemærkninger til lovforslagets pkt. 3.4.

Til § 3

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed.

CPR-loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Det foreslås derfor, at denne lov ikke gælder for Færøerne og Grønland, men ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lovbekendtgørelse nr. 5 af 9. januar 2013 om Det Centrale Personregister, foretages følgende ændringer:

§ 3. ---

1. I § 3, indsættes efter stk. 5 som nyt stykke:

»Stk. 6. Økonomi- og Indenrigsministeriet kan efter skriftlig anmodning herom i særlige tilfælde tildele nyt personnummer til en person, hvis personnummer indgår eller har indgået i forbindelse med misbrug af vedkommendes identitet.«

Stk. 6 bliver herefter stk. 7.

§ 29. ---

Stk. 2. Enhver har ret til ved henvendelse til sin bopælskommune at få indsat en markering i CPR, som sikrer, at vedkommende ikke modtager henvendelser i forbindelse med statistiske og videnskabelige undersøgelser, hvortil Økonomi- og Indenrigsministeriet efter §§ 35 og 36 leverer oplysninger fra CPR eller foretager adressering og udsendelse af materiale.

2. § 29, stk. 2, ophæves.

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

§ 30.

Stk. 1. Personer med navne- og adressebeskyttelse efter § 28 er tillige beskyttet efter bestemmelserne i § 29, stk. 1 og 2, så længe navne- og adressebeskyttelsen er gældende.

3. I § 30, stk. 1, ændres: »bestemmelserne i § 29, stk. 1 og 2« til: »§ 29, stk. 1«.

Bilag 1---

10) Eventuelle beskyttelsesoplysninger: Eventuel navne- og adressebeskyttelse, jf. § 28, lokalvejviserbeskyttelse, jf. § 29, stk. 1, beskyttelse mod forskerhenvendelse, jf. § 29, stk. 2, eller markering af, at den pågældende frabeder sig henvendelser, der sker i markedsføringsøjemed, jf. § 29, stk. 3. Tidligere beskyttelsesoplysninger bevares i CPR (historisk).

4. I bilag 1, nr. 10, udgår: »beskyttelse mod forskerhenvendelse, jf. § 29, stk. 2,«, og »stk. 3« ændres til: »stk. 2«.